

ነቲ ኻልኣይ ማሕተም ምስ ፈትሖ
ራእይ ምዕራፍ 6:3-4

ትእምርቲ እቲ ሓመር (ቀይሕ) ፈረስ

1. ነቲ ኻልኣይ ማሕተም ምስ ፈትሖ (6:3)::

1.1. እቲ ዘፈትሖ ዘሎ መን እዩ? እቲ ገንሸል::

ነቲ ናይ ብድሆ ማሕተማት ኺፈትሖ እንከ፡ ብቐዕ ዝኾነ (ራእይ 5:1-5):: እቲ ብዙሕ ዝመለሰታቱ ኣካል እዩ፡፡ ኣብዚ ጥራይ እኳ፡ ተሓራዒ ከም ዝነበረ ዚመስል ገንሸል (5:6)፤ ካብ ነገድ ይሁዳ ዝኾነ፤ እቲ ኣንበሳ (5:5)፤ እናበለ ዝሰምዮ ዘሎ ኣካል እዩ፡፡ ነቲ ማሕተም በብሓደ ዚፈትሖ ዘሎ ድማ ንሱ እዩ፡፡

ከምቲ ነቲ ቐዳማይ ማሕተም፡ ነዚ ካልኣይ ድማ ዚፈትሖ ዘሎ እቲ ብትእምርቲ ገንሸል ተሓቢሩ ዘሎ የሱስ ክርስቶስ፡ ነቲ መዓታት ኣብ ልዕሊ ንቤዛነቱ ቀጋ ንዘይህበዎ ዝለቐ ዘሎ እዩ፡፡ ስለዚ ድማ እዩ እቶም ተቐናቐንቱ “ካብ ገጽ እቲ ኣብ ዝፋን ተቐሚጡ ዘሎን ካብ ቍጥዓ እቲ ገንሸልን ... ከውሉና ... እታ መዓልቲ ቍጥዓኡም መጺእ እያ ...” ኢሎም ዘእወዩ (ራእይ 6:16)::

1.2. ምፍታሕ እቲ ማሕተም ናይ ምንታይ ትእምርቲ?

ይፈትሖ ማለት፡ ፈቐዶ፡ ኣዋደዶ፡ ኣብ ፍጻሜ ኣብጽሖ የስምዕ፡ ነቲ በዓል ኣምበላይ ፈረስ፡ ነቲ ኣምሰሉ ክርስቶስ ዝኾነ፡ ነቲ ናይ ሓሶት ክርስቶስ ናይ 6:1-2 ኺኣምኑን ኺሰዕቡን ንዘደለዩ፡ ከምኡ ኺኣምኑ ኺለቐም እዩ፡፡ ግናኹ መሪር ሳዕቤናት ናይ እቲ ስሕተት ምርጫኡም፡ በቲ ትእምርቲ ናይ ሓመር ፈረስ ክሓፍስዎ እዮም፡፡

የሱስ ክርስቶስ፡ እቲ ኣቐዲሙ ብትእምርቲ ተበጃዊ ገንሸል ንሰባት እተኸሰተ (5:6) ኣብቲ ዘበን መወዳእታ፡ ኣብ ምድርን ሰማይን ወሰንቲ ዓበይቲ ጉዳያት ዚፍጸሙሉ ወቕቲ፡ ናይ ማዕድ ተዓዛቢ፡ ተገራሚ፡ ዘንጊዑ ህርጉ በሃሊ ዘይኮነስ፡ ኩሉ እቲ ሸዑ ኣብ ዓለም ዝኸውን ፍጻሜታት ዘዋድዶ፡ ዘሳውሮ፡ ኣብቲ ናቱ ዕላማ ከይተሻለፈ፡ ከይተገተተ፡ ከይፈሸለ ሸቶኡ ከም ዝጭምት ዚገብር ንሱ እዩ፡፡ እቲ ምፍታሕ ናይ እቲ ማሕተማት ኩሉ ትሕቲ ቁጽጽሩ ምዃኑ እዩ ዘመልከት፡፡

1.3. እቲ ካልኣይ ማሕተምከ እንታይ እዩ?

እቲ ማሕተማት ኣብዛ ዓለም እዚኣን ኣብ ኩሉ ፍጥረትን እንታይ ከም ዝኸውን ዚነግር ትንቢታዊ መዛግብቲ ኣምላኽ እዩ፡፡ እዚ መዝገብ እዚ፡ ብሰፊሖ፡ ንኣና ከም ብሉይን ሓዲስ ኩይት፡ መጽሓፍ ቅዱስ ተሰምዮ ተበርኪቱልና ዘሎ እዩ፡፡ ብፍሉይ ኣተኮሮ ድማ እዚ ትንቢታዊ ፍጻሜታት ናይ ራእይ ዮሃንስ እዩ፡፡

2. ምፍታሕ እቲ ማሕተማት

ኣቐዲምና ብዛዕባ እንታይነት ናይቲ

ማሕተማት፡ ምፍታሕ እንታይ ማለት ምዃኑ፡ እቲ ንእኡ ዚፈትሖ ብቐዕ መን ምዃኑ ተመልኪትና፡፡ ቀጺልና ብዛዕባ ትርጉም ትእምርቲ ምፍታሕ እቲ ካልኣይ ማሕተም ንመልከት፡፡

2.1. ዕድመ ንዮሃንስ በቲ ካልኣይ እንሰሳ (ህያው)::

እቲ ካልኣይ ህያው፡ ብትእምርቲ ብዕራይ ተሓቢሩ ዘሎ ኣብ ራእይ 4:7 “ንዓ እሞ ርኤ” ኢሉ ንዮሃንስ ይዕድሞ፡፡ ብምርሒት ናይዚ ዓዳሚ እዚ ድማ ዮሃንስ እቲ ትእምርቲ ናይ ሓመር ፈረስን ተወጢሖምን ዘሎን ርእዩ፡፡ ንኣና ድማ መልእኸቲ ኣተሓሳ ሊፉልና፡፡ ኣብቲ መደባት ኣምላኽ እቶም ልኡኻቱ ነናቶም ሕድሪ ዘማልኡ እዮም፡፡ ብዛዕባ እዞም ኣርባዕተ ህያዋን ናይ 4:6-8 ኣቐዲምና እተዛተናሉ ኣብ ... ንመልከት)፡፡

2.2. ዮሃንስ ዝርእዮ ትእምርቲ ሓመር ፈረስን እተወጥሖን.

ሀ. ሓመር፡ ሓመር ቀይሕ ሕብሪ እዩ፡፡ እቲ ሕብሪ ናይ እቶም ኣፍራስ ትእምርታዊ መልእኸቲ ኣለዎ፡፡ ሓመር ፈረስ ናይ ውግእ ምልክት እዩ፡፡ ተራ ውግእ ዘይኮነስ ኣዝዩ ዓቢ ውግእ ከም ዝኸውን ድማ ተኣሚቱ ኣሎ፡፡

ኣቐዲሙ ወተሃደራዊ ምዃኑ ኣይተፈልጠን፡ ኣይተጸበይዎን፡፡ ግናኹ ኣብቲ ዝምቐኦ እዞን ወተሃደራዊ እንታይነቱ ምግሃዱ በቲ “ወጸ” ዚብል ቃል ተኣሚቱ ኣሎ፡፡

ቀጺሉ ካብ “ወጸ” ናብ “ዓብዩ ሰይፊ ተዋህቦ” ከም እተሰገረ ንመልከት፡፡ ተዋህቦ እንታይ ማለት እዩ? መንከ እዩ እቲ ዚህቦ? ስለምንታይ ተዋህቦ? ንሓድሕዶም ምእንቲ ኺቃተሉስ፡ ንሰላም ካብ ምድሪ ኺርሕቃ እዩ እቲ ዓቢ ሰይፊ ተዋህብዎ፡፡ ከምቲ ንእዮብ ኺፍትኖ ኹሎ፡ ኣምላኽ ንድዮብሎስ ዓቂቲ ዝለቐቐ፡ ነዚ ብመልክዕ ሓመራዊ ፈረስ ዝመጽእ ጸረ ክርስቶስ ድማ ከምኡ እቲ መሰል ነጻነቱ ኺውሃቦ እዩ፡፡

ለ. ሓመር ፈረስ - ትእምርቲ ውግእ፡ እቲ ቐዳማይ ኣምበላይ ፈረስ፡ በቲ ኻልኣይ ሓመር ፈረስ ተተኪኡ፡፡ እቲ ብዓል ኣምበላይ ፈረስ፡ ሰላማዊ መሰል፡ ናይ ዲፕሎማሲያ ሰብ፡ ብዲፕሎማሲያ መፍትሒ ምርካብ ዘቐድም መራሒ እዩ፡፡ ቅድሚ ሓመራዊ መልክዑን ኣገባቡን፡ ኣምበላዊ ኣምሰሉን መልክዑን ኣገባቡን ኣቐዲሙ ይመጽእ (2^ኛ ቈረ 11:14)፡፡ ብድሕሪኡ፡ ኣገባብ ሰዊጡ፡ ብሓይሊ፡ ብደም ምፍሳስ መፍትሕን ዓወትን ኺገብር ወትሃደራዊ ኣገባባት ዚወስድ እዩ፡፡ ኣብዚ ከይበጸሐ ከሎ ዘለልዮ፡ ናይ ሓሶት መሲህ ምዃኑ ዚፈልጡ፡ ዜጋጳየ የሱስ ክርስቶስ፡ እቶም ብእኡ ዝለበሙ ኣለዉ፡፡ እዚ ትእምርቲ ናይ ኣምበላይ ፈረስ፡ እቲ ከኢላ ምስ መጸም፡ ንምሉእ ዓለም ኣድላዩ መሲሉ ኺርእዮም እዩ፤ ኪቐበልዎ ድማ እዮም፡፡ ከም ስምረትን ስርዓትን ዘምጽእ ኣካልን ኩይት ምስ እዩ

ዘምጽእ።

ሐ. ነዚ ሓመር ፈረስ ዚውጥሐ ኣካል መን እዩ? በቲ ተግባሩ ናይ ሚሊታሪ ሰብ፡ ጅግና ይመስል። ንሰላም ካብ ምድሪ ጌርሕቶ ተዋህቦ። ህውከተኛ ሰብ፡ ፈጣር ዕግርግር እዩ። ንሰላም ካብ ምድሪ ዘርሕቶኸኻ ከመይ ገይሩ እዩ? ንሰባት ንሓድሕዶም ከም ዚቃተሉ ይገብርዎም። ፈታው ውግእ እዩ።

ዓብይ ሰይፊውን ተዋህቦ እንታይ ማለት እዩ? ከምኡ ግበር ተባሂሉ ማለት ኣይኮነን። እንታይ ድኣ? እቲ ዓቢ ህልቀት ካብ ደለይዎ፡ እቲ ዝመደብከምዎ፡ ዝተመካሕኩሙሉ እኒሂልኩም ማለት እዩ። እቲ ህልቀት ነቲ ቅድሚ ሕጂ ዝኹነ ውግእት ብሰፍሓቱን ህልቂቱን ሓለፍ ዝበሎ፡ ዘሰክሕን ሰፊሕን ክኸውን እዩ።

ኣብ ገለ ቅድሚ ሕጂ ዝኹኑ ውግእት እስከ ንመልከት (ህዝ 14:21 39)። ኣብ ዓለም ቅድሚ ሕጂ ካብ እተፈጸመ ዓብይቲ ውግእት ዘስከክሕ ክኸውን እዩ። እቲ ካልኣይ ማሕተም ምስ ተፈትሐ፡ እዚ ሕጂ ተገቲኡ ዘሎ ብረታውን ወተሃደራውን ምህንዳዳት ዝልቀቐሉ ጊዜ ኺመጽእ እዩ (2^ኛ ተሰ 2:6-8)።

ዮሃንስ ዝጸሓፈ ብ 94 ድ.ል.ክ.፡ ብድሕሪ እቲ ብ 70 ድ.ል.ክ. ኣቢሉ እተፈጸመ ዕንወት ናይ ዮሩሳሌም እዩ። ናይዚ ታሪኽ ዮሴፊስ ጽሑፍዎ ኣሎ። ማቴዎስ 24 ድማ መስትያት ናይ እቲ ዳሕራይ ዚመጽእ፡ በቲ ብ 70 ዝኹነ ክንርድኦ ምእንቲ ኸንክእል እዩ ድርብ ትርጉም ዘለዎ።

ወንጌል ማቴዎስ 24፡ ንኣብነት፡ ክልተ ኣተኮር ዘለዎ፡ ነዚ ካልኣይ ማሕተም ናይ ራእይ ዮሃንስ ዚምልከት እዩ።

ቀዳማይ ነቲ ብ70 ድ.ል.ክ.፡ ማለት ድሕሪ 40 ዓመታት ድሕሪ እቲ ናይ ደብረ ዘይቲ ናይ የሱስ ክርስቶስ ትንቢት እተፈጸመ ዕንወትን ህልቂትን ናይ ዮሩሳሌም የመልከት። ካልኣይ፡ ዮሃንስ 20 ዓመታት ድሕሪ ዕንወት የሩሳሌም እዩ ዝንበ ዘሎ። ስለዚ እቲ ዕንወት ናይ ዮሩሳሌም ንእሸቶ መስትያት (ትንቢት) ናይቲ ዳሕራይ ዝመጽእ ዝግበየ ዕንወት ዓለም እዩ።

ራእይ 9:16 ብዛዕባ 200,000,000 ዘኸተቱ ወተሃደራት ይዛረብ። በዚ ዮሃንስ ዝተነበየሉ ዘበን ይትረፍዶ ክንድዚ ሰራዊት ክኸትት ዝኸእል መንግስት፡ ክንድኡ ዝኹኑ ህዝቢ ዓለም እኳ ኣይነበሩን ሸዎ። ቍጽጺ ህዝቢ ዓለም ሓደ ቢልዮን ዝኣተወ ድሕሪ 1,900 ዓመተ ምህረት እዩ ይብሃል። በቲ 2^ኛ ውግእ ዓለም እተሰለፉ ድምር ወተሃደራት ናይ ክልቲኦም ደምበታት 70,000,000 እዩ ነይሩ ይብሃል።

በዚ ሕጂ ዘሎናዮ ኮነታት ዓለምና ግና እቲ ኪኸውን ዚኸእል ህልቂትን ኪኸትት ዚኸእል ሰራዊትን ኪማለጸ ይኸእል እዩ። ነዚ ኪእምት እዩ

ራእይ 6:3-4፡ ብዛዕባ ዓቢ ሰይፊ ዚዛረብ። ማቴዎስ 24:6-7 ድማ ደረጃ ናቲ ዝመጽእ ውግእ ብዘበን እቲ ጸረ ክርስቶስ ታእላው ዘይብሉ ምዃኑ የመልከቶ።

እዚ ራእይ 6:3-4 ዝዛረበሉ ዘሎ ሓደ ዓቢ ሓፈሻዊ ውግእዶ እዩ ወይስ ሓደ ፍሉይ ዝግበየ ውግእ ዓለም? ማቴዎስ 24 ብዛዕባ ተኸታተሊ ዓብይቲ ውግእት ይዛረብ። ቕድሚ ሕጂ ኣብ ዓለም ርኢናዮም ዘሎና ቀዳማይን (1914-1918)፡ ካልኣይን (1939-1945) ውግእት ዓለም፡ ብብዙሕ ትዕዛብታት እዮም ዝግበዩ እዮም።

ማቴዎስ 24:22 ተኸታተሊ ውግእት ምስ ሓበረ፡ ብዛዕባ ናይ መዘና ዘይብሉ ዘስከክሕ ውግእ ትንቢት ድማ ይነግር። ብነሐስ 6:1945 ብሓንቲ ኣቶሚክ፡ በምብ ኣብ ሂሮሺማ ዳርጋ 80,000 ዝኣኸሉ ብቕጽበት ተቐቲሎም። ድሕሪ ሰለስተ መዓልቲ ድማ ኣብ ናጋሳኪ ከምኡ ብሓንቲ ኣቶሚክ በምብ ልዕሊ 10,000 ዝኣኸሉ ሰባት ሞይቶም። ሕጂ ዘሎ ዓቕሚ ናይ ቡባይነቶም ነተጉትታት ድማ ማእለያ ዘይብሉ ዝተዓጸጸፍ ህልቂታት ክኸትል ዚኸእል እዩ።

ሓደ ናይ ሎሚ ተተኳሲ ማዕረ 80,000 X 200 = 16,000,000 ብሓንሳእ፡ ብሓደ ሰከንድ፡ ኼጥፍእ ይኸእል ተባሂሉ ይግመት። ዓብይቲ ሃ-በምብታት ማዕረ 3,000,000,000 ሰባት ኬጥፍእ ዚኸእል ከም ዘሎ ድማ ይንገር እዩ።

መርከብ ፖላይደን፡ ንኣብነት፡ ካብ 3,000 ማይልስ ርኢቶ እትውንጭፎ ከቢድ መሳርያ 80,000 X 2 ½ = 200,000 ሰባት፡ ብቕጽበት፡ ከጽንት ይኸእል።

ኣመሪካን ናይ ሶቭየት ሕብረትን ከዚነንኦ ዘለዎ በምብታት ካብቲ ብካልኣይ ውግእ ዓለም ከሎ ዝነበረ 700 ዝተዓጸጸ ምዃኑ ይንገር። እዚ የሱስ ኣብ ማቴዎስ 24፡ ዮሃንስ ድማ ኣብ ራእይ ዮሃንስ ዚዛረብሉ ህልቂት፡ ብዘበን ቀደም ዘይከኣል እዩ ነይሩ። ንእኡ ዚኸውን፡ ዘብርስ ዓቕሚ ኣይነበረን። ሕጂ ግና ኣሎ። ነዚ ኣጽዋር፡ እግተን ሓያላት መንግስታት ገሊኡ ኣብ ትሕቲ መሬት፡ ገሊኡ ኣብ ትሕቲ ቀላይ፡ ገሊኡ ድማ ኣብ መራኽብ ጽዒናምዎ ኣለዉ። ተለኻኺምካ ምህናት ምዃኑ እናረኣዩስ ይጥቀሙሉዶ? ሓያላት ሓጺን ሰንጠቄ ዝኸይድ ብርቱዕ ብርሃን፡ ባዮሎጂካዊ መሳርያታት ውግእ፡ ስነ ቀመማት፡ ናይ ነርቭ ጋዝ፡ ንዮትሮን በምብታት፡ ሰብ ኣህሊቑ ንብረት ዘየብርስ በምብታት ከዚኖም ኣለዉ። ካልኣት ዝነኣሱ መንግስታት ድማ ከርክቡ ይደፍኡ ኣለዉ።

ከምዚ ገይሩ ዝተዓጥቀስ ንሰላም ካብ ዓለም ኬርሕቶ ይኸእል እዩ። ስለዚ እዩ “ዓቢ ሰይፊውን ተዋህቦ።” ኪብል ከሎ፡ ቅድሚ ሕጂ ካብ ዝተኻየዱ ውግእት ዝሰፍሐ፡ ዝመረረ ከም ዚኸውን ይንበ

ምህላወ ኣሚቲልና ዘሎ ነቕልበሉ።

ሰይጣን ብሃይማኖታውን፡ ብስነ ኣእምሮኣውን ጥበራታት፡ ንዓለም እናሰዕረ ከምበርክኻ ዝዕጠቐሉ መኸተታቱ፡ በቲ ብዓል ኣምበላይ ፈረስ፡ ብትንቢት ናይ 6፡1-2 ተሓቢሩልና ኣሎ። ቀጺሉ ግና፡ ንምልከቶ ዘሎና ራእይ 6፡3-4 ከም ዝሕብሮ፡ ውግኣዊ ስጉምትታት ኪወስድ እዩ (ራእ 12፡7-9 ድማ ንመልከት)።

ሰይጣን ናብ ምድሪ ምስ ተደርበዩ፡ ብሄዋንን ኣዳምን ጀሚሩ ኣብ ኤድን ጀሚሩ ክሳዕ ሕጂ ኣብ ውግእ እዩ ዘሎ። ውግእ የካይድ ኣሎ (ኤፌ 2፡1-2 ዘተምብሆ ድማ ነቕልበሉ)። ብዘበን እዚ ኣተኩርናሉ ዘሎና ትንቢት ድማ ምህንዳድ ሰይጣን ኺብርትዕ እዩ (ራእ 12፡12)። እዚ ህንዱ ውግእ ግና በቲ ምቀጽጻር ናይ የሱስ ክርስቶስ ኺዕገት እዩ (ማቴዎስ 24፡21-22)